

Τα «ασημένια» πλοία

Ανασύρθηκε το πρώτο φορτίο 48 τόνων ασημιού από το GAIRSOPPA και αναμένεται σύντομα ένα αντίστοιχο από το ΜΑΝΤΟΛΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΕΥΗ ΠΙΠΕΡΙΔΟΥ

Στις 18 Ιουλίου 2012 η Odyssey Marine Exploration, μια εταιρεία εξειδικευμένη στο πεδίο της υποβρύχιας εξερεύνησης σε μεγάλο βάθος, ανακοίνωσε ότι ανασύρθηκαν με επιτυχία και από βάθος τριών μιλίων 48 τόνοι περίπου από τις ράβδους ασημιού του φορτηγού GAIRSOPPA. Πρόκειται για την πρώτη ανύψωση του πολύτιμου φορτίου του πλοίου ενώ, σύμφωνα με την εταιρεία, η ολοκλήρωσή της επρόκειτο να πραγματοποιηθεί μέσα στο Σεπτέμβριο. Παράλληλα, εκτελούνται και οι εργασίες διάσωσης του φορτίου του ΜΑΝΤΟΛΑ, ενός επιβατηγού ατμόπλοιου που χάθηκε στην ίδια περιοχή το 1917 ενώ μετέφερε 600.000 ουγγιές ασήμι (18,8 τόνους).

Η ιστορία του SS GAIRSOPPA

Ήταν ένα 125 μέτρων ατμοκίνητο και με χαλύβδινο κύτος βρετανικό φορτηγό. Είχε ναυπηγηθεί το 1919 και έκτοτε πραγματοποιούσε εμπορικά ταξίδια για την British India Steam Navigation Company. Με την έκρηξη, όμως, του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επιτάχθηκε από το Υπουργείο Πολεμικών Μεταφορών. Το Δεκέμβριο του 1940 το βρετανικό ατμόπλοιο εγκατέλειπε για άλλη μια φορά την Καλκούτα με προορισμό το Λίβερπουλ. Στο τελευταίο του αυτό ταξίδι, εκτός από το συνηθισμένο φορτίο σε τσάι και σιδηρομετάλλευμα, μετέφερε και μια σημαντική ποσότητα ασημιού. Φτάνοντας στο Φριτάουν, εντάχθηκε σε νηοπομπή πολε-

μικών σκαφών με κατεύθυνση τη Βρετανία. Όμως, η περιοχή αυτή του Βόρειου Ατλαντικού ήταν γεμάτη γερμανικά υποβρύχια. Στις 14 Φεβρουαρίου 1941 η νηοπομπή έπεσε σε καταιγίδα. Καθώς τα καύσιμα του πλοίου είχαν περιοριστεί σημαντικά, ο καπετάνιος του αποφάσισε να αφήσει την προστασία της νηοπομπής και να κατευθυνθεί προς το Galway της Ιρλανδίας. Στις 17 Φεβρουαρίου 1941, το U-BOAT 101 εντόπισε και τορπίλισε το GAIRSOPPA, προκαλώντας τη βύθισή του. Από τα 32 μέλη του πληρώματος που επιβίβαστηκαν στις σωσίβιες λέμβους, όλα χάθηκαν εκτός από τον υποπλοίαρχο.

ΤΟ ΦΟΡΤΙΟ

Όταν βυθίστηκε, το πλοίο μετέφερε περίπου 7 εκατ. ουγγιές ασήμι ή 219 τόνους με τη μορφή ράβδων και νομισμάτων. Η αξία τους σε τιμές του 1941 ανερχόταν σε 600.000 λίρες, ενώ σήμερα εκτιμάται σε 210 εκατ. δολάρια ή 200 εκατ. ευρώ. Από το φορτίο αυτό ανήκαν σε ιδιώτες πάνω από 3 εκατ. ουγγιές, ενώ τα υπόλοιπα νομίσματα και οι ράβδοι στο δημόσιο. Καθώς κατά τη διάρκεια του Πολέμου η βρετανική κυβέρνηση ασφάλιζε ιδιωτικής ιδιοκτησίας φορτίο, σύμφωνα με το πρόγραμμα War Risk Insurance, μετά την απώλεια του GAIRSOPPA πλήρωσε ποσό περίπου 325.000 λιρών (αξίας 1941) προς τους ιδιοκτήτες του φορτίου ασημιού που χάθηκε.

Η ΑΝΕΥΡΕΣΗ

Το GAIRSOPPA παρέμεινε για δεκαετίες στο βυθό

Πάνω: Σύμφωνα με πηγές, ανάμεσα στις οποίες και οι Lloyd's War Losses, το συνολικό φορτίο που χάθηκε με το GAIRSOPPA ήταν αξίας 600.000 λιρών. Εκτός από το ιδιωτικό, υπήρχε στο πλοίο και πρόσθετο φορτίο σε ασήμι, κρατικής ιδιοκτησίας, που είχε αυτασφαλιστεί. Αριστερά: Η καμπίνα του ΜΑΝΤΟΛΑ